

EUROOPA SÜSTEEMSETE RISKIDE NÕUKOGU

EUROOPA SÜSTEEMSETE RISKIDE NÕUKOGU OTSUS,

21. juuli 2015,

liidus finantssüsteemi makrotasandi usaldatavusjärelevalveks teabe andmise ja kogumise kohta ning otsuse ESRN/2011/6 kehtetuks tunnistamise kohta

(ESRN/2015/2)

(2015/C 394/03)

EUROOPA SÜSTEEMSETE RISKIDE NÕUKOGU HALDUSNÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrust (EL) nr 1092/2010 finantssüsteemi makrotasandi usaldatavusjärelevalve kohta Euroopa Liidus ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu asutamise kohta, ⁽¹⁾ eelkõige selle artikli 3 lõiget 2, 4 lõiget 2, artikli 8 lõiget 2 ja artiklit 15,

võttes arvesse nõukogu 17. novembri 2010. aasta määrust (EL) nr 1096/2010, millega antakse Euroopa Keskpangale eriülesanded seoses Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu tegevusega, ⁽²⁾ eelkõige selle artikli 2 punkti b, artiklit 5 ja artikli 6 lõiget 4,

võttes arvesse Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu 20. jaanuari 2011. aasta otsust ESRN/2011/1, millega võetakse vastu Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu töökord, ⁽³⁾ eelkõige selle artikli 28 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruse (EL) nr 1092/2010 artikli 3 lõike 2 kohaselt Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu määrab kindlaks kogu teabe ja/või kogub ning analüüsib seda, mis on asjakohane ja vajalik liidus finantssüsteemi makrotasandi usaldatavusjärelevalveks, et toetada liidu finantsstabiilsust ohustavate ja finantssüsteemi arengust tulenevate süsteemsete riskide vältimist või vähendamist, võttes arvesse makromajanduse arenguid laiaulatuslike finantsprobleemide ärahoidmiseks.
- (2) Määruse (EL) nr 1092/2010 artikli 15 lõike 2 kohaselt teevad Euroopa järelevalveasutused, Euroopa Keskpankade Süsteem (EKPS), Euroopa Komisjon, riiklikud järelevalveasutused ja riiklikud statistikaasutused tihedat koostööd Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukoguga ja esitavad talle kogu teabe, mis on talle vajalik oma ülesannete täitmiseks vastavalt liidu õigusaktidele.
- (3) Määruse (EL) nr 1092/2010 artikli 15 lõike 3 kohaselt võib Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu taotleda teavet Euroopa järelevalveasutustelt üldjuhul kokkuvõttena või agregeeritud kujul, mis ei võimalda üksikuid finantseerimisasutusi tuvastada.
- (4) Määruse (EL) nr 1096/2010 põhjenduses 10 märgitakse kooskõlas põhjendusega 9, et „EKP-le tuleks teha ülesandeks pakkuda Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogule tuge statistika valdkonnas.”
- (5) Käesolev otsus ei mõjuta EKP õigust kasutada oma kohustuste täitmiseks teavet, mida ta kogub vastavalt nõukogu 23. novembri 1998. aasta määrusele (EÜ) nr 2533/98 statistilise teabe kogumise kohta Euroopa Keskpanga poolt ⁽⁴⁾.
- (6) ESRN, EKP ja Euroopa järelevalveasutused on kokku leppinud agregeeritud teabe regulaarse edastamise olemasoleva raamistiku ajakohastamises, et see vastaks ESRNi vajadustele.

⁽¹⁾ ELT L 331, 15.12.2010, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 331, 15.12.2010, lk 162.

⁽³⁾ ELT C 58, 24.2.2011, lk 4.

⁽⁴⁾ EÜT L 318, 27.11.1998, lk 8.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Kohaldamisala

Käesolevas otsuses sätestatakse agregeeritud teave, mida Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu vajab oma ülesannete täitmiseks, ning kehtestatakse selle teabe andmise ja kogumise üksikasjalik kord.

Artikkel 2

Agregeeritud teabe korraline andmine

1. ESRNi poolt tema ülesannete täitmiseks nõutava agregeeritud teabe andmine toimub üldjuhul vastavalt I ja II lisale.
2. I lisa määratletud agregeeritud teabe annab EKP.
3. II lisa määratletud agregeeritud teabe annavad vastavad Euroopa järelevalveasutused.
4. Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu sekretariaat:
 - a) kehtestab vajadusel lõikes 1 nimetatud teabe tehnilise spetsifikatsiooni, olles enne kohastel juhtudel konsulteerinud EKP ja/või Euroopa järelevalveasutustega; ning
 - b) kogub lõikes 1 nimetatud teavet ning teeb vastavalt koostööd EKP ja Euroopa järelevalveasutustega.

Artikkel 3

Agregeeritud teabe erakorraline andmine

Menetluskord, mida ERNi sekretariaat järgib nõuete esitamisel erakorraliseks agregeeritud teabe saamiseks, on sätestatud III lisa.

Artikkel 4

Lõpp- ja üleminekusätted

1. Otsus ESRN/2011/6 ⁽¹⁾ tunnistatakse kehtetuks alates käesoleva otsuse jõustumisest.
2. Käesoleva otsuse II lisa kohaldatakse alates järgmistest kuupäevadest hilisemast: käesoleva otsuse jõustumine või kuupäev, mil esimest korda esitatakse selles lisa osutatud näitajaid, või kuupäev, mil kehtestatakse selles lisa osutatud andmete esitamise asjakohased tehnilised spetsifikatsioonid,

Artikkel 5

Jõustumine

Käesolev otsus jõustub 21. juulil 2015.

Frankfurt Maini ääres, 21. juuli 2015

ESRNi eesistuja

Mario DRAGHI

⁽¹⁾ Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu 21. septembri 2011. aasta otsus ESRN/2011/6 liidus finantsüsteemi makrotasandi usaldatusjärelevalveks teabe andmise ja kogumise kohta (ELT C 302, 13.10.2011, lk 3).

I LISA

Euroopa Keskpannga poolt agregeeritud teabe korraline andmine

1. EKP ja ESRNi vahel toimub korraliselt ja kooskõlas vastastikuse mõistmise memorandumiga (25. septembri 2013. aasta kokkulepe EKP ja ESRNi vahel mittekonfidentsiaalse statistilise teabe vahetamise kohta, edaspidi „memorandum”) ning selle hilisemate muudatustega selles määratletud andmevahetus (edaspidi „andmevahetus”).
2. Andmevahetus toimub läbi ESRNi sekretariaadi kooskõlas memorandumis sätestatud juurdepääsu ja kasutuse tingimustega. EKP võib omal algatusel või ESRNi taotlusel andmevahetuse sisu muuta, eelkõige selleks, et võtta arvesse muutusi järgmises: a) andmekogumi koosseis või EKP statistilise andmekogu (*Statistical Data Warehouse*) tegevus, b) nõusolek, mille EKP saab andmete algatajalt avaldamata andmete edastamise kohta, või c) ESRNi õigusaktidest tulenevate ülesannete ulatus ja teostamise viis või tema seonduv andmevajadus.
3. EKP avaldab ESRNile ka selle agregeeritud teabe, mis ei ole andmevahetuse määratluses hõlmatud, kui selle hulka ei kuulu nõukogu määruse (EÜ) nr 2533/98 ⁽¹⁾ artikli 1 lõikes 12 määratletud konfidentsiaalne statistiline teave ja kui üksikuid finantseerimisasutusi ei ole võimalik tuvastada, v.a juhul, kui see teave on juba avaldatud. ESRNi sekretariaat kehtestab pärast EKPga konsulteerimist tehnilised spetsifikatsioonid juurdepääsuks andmetele, mille tähistus on „avaldamata”.

⁽¹⁾ Nõukogu määrus (EÜ) nr 2533/98, 23. november 1998, statistilise teabe kogumise kohta Euroopa Keskpannga poolt (EÜT L 318, 27.11.1998, lk 8).

II LISA

Euroopa järelevalveasutuste poolt agregeeritud teabe korraline andmine**Üldreegel**

Euroopa järelevalveasutused esitavad ESRNile korraliselt käesolevas lisas määratletud agregeeritud teavet. Esitatud teave peab hõlmama vähemalt kolme andmeesitajat, millest ükski ei esinda üle 85 % asjaomasest turust, mis võib olla üks või enam liikmesriiki või liit tervikuna. Kui lisaks agregeeritud teabele kasutatakse dispersioonimeetmeid, peab agregeeritud teave hõlmama andmeid vähemalt viie andmeesitaja kohta, kui tegemist on avaldatud andmetega, ning vähemalt kuue andmeesitaja kohta, kui on vaja kaitsta konfidentsiaalseid andmeid ettevõtja tasandil.

Euroopa Pangandusjärelevalve Asutus (EBA)

EBA esitab riskinäitajad ja detailsed riskianalüüsi vahendid, mis on määratletud EBA dokumentides. Riskinäitajad ja detailsed riskianalüüsi vahendid esitatakse iga liikmesriigi kohta, kui üldreeglite tingimused on täidetud, ja liidu kohta tervikuna (sel juhul tehakse andmeesitajate topeltaruandluse osas tasaarvestus). Konkreetsetel juhtudel võib kokku leppida muus agregeerimises. Andmed esitatakse kaks päeva pärast EBA 14. mai 2014. aasta otsuse EBA/DC/090 artiklis 4 sätestatud aruande esitamise kuupäeva.

Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve Asutus (EIOPA)

1. EIOPA esitab näitajate kogumi, mis tuletatakse EIOPA-le tema poolt selle eesmärgil määratletud Solventsus II aruandluse kättesaadavatest andmetest, mis esitati riiklikele järelevalveasutustele. Riskinäitajad ja detailsed riskianalüüsi vahendid esitatakse iga liikmesriigi kohta, kui üldreeglite tingimused on täidetud, ja liidu kohta tervikuna (sel juhul tehakse andmeesitajate topeltaruandluse osas tasaarvestus). Konkreetsetel juhtudel võib kokku leppida muus agregeerimises. Aruande esitamise kuupäevad lepivad kokku kahepoolselt pärast Solventsus II õigusraamistiku kohaldamise algust.
2. ESRNi sekretariaat võib kokkuleppel EIOPAgaga kehtestada korralise aruandluse tehnilised spetsifikatsioonid seoses täiendavate agregeeritud andmetega, mis põhinevad EIOPA-le Solventsus II aruandluse kättesaadavatel andmetel, mis esitati riiklikele järelevalveasutustele.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve Asutus (ESMA)

ESRNi sekretariaat võib kokkuleppel ESMAga kehtestada tehnilised spetsifikatsioonid seoses andmetega, mis tuleb esitada ESRNile kehtivate sektorit puudutavate õigusaktide alusel. Tehnilised spetsifikatsioonid määratlevad ka aruandluse sageduse ja tähtajad.

III LISA

Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu agregeeritud teabe erakorralised taotlused**Üldised kaalutlused**

ESRN võib esitada agregeeritud teabe esitamise erakorralise taotluse. Nendele erakorralistele taotlustele võib vastata järgmiselt:

- a) esitades teabe, mis on juba olemas Euroopa Keskpankade Süsteemil (EKPS), Euroopa järelevalveasutustel, äriteabe esitajatel või rahvusvaheliste organisatsioonide andmebaasides, nt Rahvusvaheliste Arvelduste Pangal; või
- b) korraldades erivaatluse.

Põhimõtted

Teabe esitamise erakorraliste taotluste täitmisel peaksid ESRNi sekretariaat, EKP ja Euroopa järelevalveasutused arvestama järgmist:

- a) kokkulepitud menetlustoimingute läbipaistev järgimine;
- b) andmeesitajatega ülemäärase suhtlemise vältimine;
- c) olemasoleva teabe maksimaalne taaskasutamine erinevatel analüütilistel ja tegevuseesmärkidel, arvestades samas õiguslikke piiranguid ja konfidentsiaalsuse tagatist;
- d) olemasolevate ning võimalikult ühtlustatud metodoloogiate ja andmekogumise kasutamine võimalikult suures ulatuses;
- e) erakorraliste taotluste hea tava väljatöötamine, luues tagasisidemehhanismi ja jagades teavet metodoloogiate kohta kõikide huvitatud osapoolte vahel.

A. KÄTTESAADAVA TEABE ESITAMINE

1. ESRNi sekretariaat võib pärast EKP või asjaomase Euroopa järelevalveasutustega konsulteerimist saata erakorralise taotluse andmete esitamiseks, mida ei esitata korraliselt I ja II lisa alusel, kuid mis on siiski EKPSile või Euroopa järelevalveasutustele (edaspidi „adressaadid”) juba kättesaadavad, sätestades andmetaotluse kirjelduse. Taotluses osutatud andmete esitamise tähtajad lepitakse kahepoolsetl kokku ESRNi sekretariaadi ja asjaomaste osapoolte vahel.
2. Adressaadid peaksid esitama taotluses osutatud teabe, järgides kehtivat seadust ja korda, mis hõlmab muu hulgas järgmist:
 - a) Euroopa Keskpankade Süsteemi ja Euroopa Keskpanga põhikiri;
 - b) nõukogu määrus (EÜ) nr 2533/98;
 - c) Euroopa parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1093/2010 ⁽¹⁾,
 - d) Euroopa parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1094/2010 ⁽²⁾,
 - e) Euroopa parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1095/2010 ⁽³⁾,
 - f) nõukogu määrus (EL) nr 1096/2010 ⁽⁴⁾.
3. ESRNi sekretariaat esitab seejärel andmed asjaomasele ESRNi struktuuriüksusele, kes neid taotles.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1093/2010, 24. november 2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1094/2010, 24. november 2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/79/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 48).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1095/2010, 24. november 2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 84).

⁽⁴⁾ Nõukogu 17. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1096/2010, millega antakse Euroopa Keskpangale eriulesanded seoses Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu tegevusega (ELT L 331, 15.12.2010, lk 162).

4. Kui teabe esitamise taotluse saab rahuldada kasutades äriteabe esitajatelt saadud andmeid, esitatakse need ESRNi sekretariaadi kaudu asjaomasele andmeid taotlenud ESRNi struktuuriüksusele koos kvaliteedihinnanguga ja teabega seonduva kulu kohta.

B. ERIVAATLUS

1. Erivaatluse vajaduse määramine

- 1.1. Eespool osutatust olenemata algatavad ESRNi struktuuriüksuste poolt esitatud agregeeritud teabe erakorralised taotlused esialgu uurimisetapi, millega tegeleb huvitatud struktuuriüksus ise, ESRNi sekretariaat või EKP. Selle uurimise eesmärk on välja selgitada, kas erivaatlus on vajalik. Uurimisetapil hinnatakse eelkõige, millised kvantitatiivsed ja kvalitatiivsed andmed on juba olemas ning kas nad vastavad eesmärgile. Kui olemasolevad andmed ei vasta eesmärgile ning tekib vajadus koguda andmeid andmeesitajatelt erivaatlusega, võib uurimisfaasis juba määratleda asjakohase andmeid esitava üldkogumi ning erivaatluse läbiviimise hinnangulise kulu andmeesitajatele.
- 1.2. Kui ESRNil ning ühel või mitmel Euroopa järelevalveasutusel on ühishuvi konkreetses küsimuses, võivad nad kokku leppida ühise erivaatluse korraldamises, mille puhul uurimisetapp ei ole vajalik.

2. Erivaatluste liigid

Kasutada võib kahte liiki erivaatlusi:

- a) esimest liiki vaatlus keskendub konkreetsetele teemadele, nt riskikontsentratsioonide adekvaatsele hindamisele, ning tavaliselt on selle eesmärgiks anda korraliselt kogutavate andmete detailsem liigendus, näiteks „millest” kirjetena. Esimest liiki vaatlused võivad hõlmata ka andmekogumeid, mis tingib (korralise) andmete kogumise muus kontekstis või muu organisatsiooni, näiteks Rahvusvahelise Valuutafondi või Rahvusvaheliste Arvelduste Panga poolt ning milleks on juba olemas väljakujunenud metodoloogilised raamistikud;
- b) teist liiki vaatlused hõlmavad varem analüüsimata nähtusi, mille jaoks ei ole metodoloogiat välja kujunenud ning mille osas korraliselt andmeid ei koguta. Teist liiki vaatlused on üldjuhul töömahukamad kui esimest liiki vaatlused ning neil võib puududa võrdlusalus. Vajadus määratleda andmeesitajad ning töötada välja metodoloogiline raamistik võib tähendada, et teabe kogumisele peab eelnema arvestatav aeg.

3. Menetluskord

- 3.1. ESRN haldusnõukogu (edaspidi „haldusnõukogu”) otsustab, kas on vajalik agregeeritud teabe kogumine erivaatluse kaudu, võttes arvesse sellise erivaatluse teostamise tõenäolist kulu ja ajakulu.

Uurimisetapp

- 3.2. ESRNi struktuuriüksused edastavad oma esialgsed taotlused agregeeritud teave erikogumiseks ESRNi sekretariaadile, kes koostöös ESRNi andmete kontaktrühma ja EKPga abistab neid kättesaadava teabe tuvastamisel, et maksimeerida varem kogutud teabe kasutust ja vältida aruandluse suurenemist. Kui olemasolevaid andmeid ei loeta eesmärgipärasteks ja tekib vajadus koguda andmeesitajatelt andmeid erivaatluse kaudu, formuleerib ESRNi struktuuriüksus ESRNi sekretariaadi toel esialgse teabetaotluse põhjal tegelikud andmenõuded; hinnatakse asjakohase teabe olemasolu ja kvaliteeti asjaomastes asutustes. Uurimisetapis võib samuti tugineda EKPSile, sealhulgas EKPSi statistikakomiteele, EKPSi finantsstabiilsuse komiteele või muudele Euroopa Statistikasüsteemi allikatele, äriteabe esitajatele ja rahvusvahelistele organisatsioonidele, nt Rahvusvaheliste Arvelduste Pangale.
- 3.3. Juhul kui uurimisetapis jõutakse järeldusele, et a) eesmärgipärased andmed või aktsepteeritavad piisava kvaliteediga asendusandmed on olemas, ja b) omanikult saadakse nõusolek mittetäielikuks andmekasutuseks avalikus ruumis, ei ole erivaatlus vajalik ja kohaldatakse A osas kirjeldatud menetlust.
- 3.4. Kui esineb järgmine: a) eesmärgipärased või asendusandmed on olemas, kuid nende kvaliteet on teadmata või eba-piisav; b) andmed ja asendusandmed ei ole kättesaadavad; c) andmeesitajalt ei ole saadud nõusolekut mittetäielikuks andmekasutuseks avalikus ruumis, esitab ESRNi sekretariaat koostöös EKPga andmeid taotlenud struktuuriüksustele teabe kättesaadavuse hindamise tulemuse ning teeb ettepaneku erivaatluse võimalike allikate ja metodoloogiate kohta, sealhulgas: i) andmeesitajate liigid ja arv, ii) aruandluskanalid, nt statistikakomitee, finantsstabiilsuse komitee või Euroopa järelevalveasutused, iii) hinnangulised kulud ja tähtsajad, iv) eeldatavad raskused.

Andmete kogumise faas

- 3.5. Pärast uurimistulemuste saamist esitab ESRNi sekretariaat ESRNi haldusnõukogule ettepaneku edasiste meetmete kohta koos tulu ja kulude ligikaudse hinnanguga. ESRNi haldusnõukogu otsustab, kas korraldada erivaatlus, milleks võib olla vajalik andmesitajate kaasamine. ESRNi haldusnõukogu otsuses võib muu hulgas kindlaks määrata: a) nõutava teabe granulaarsus asutuste ja näitajate tasandil, b) kohaldatav konfidentsiaalsuskord, eelkõige see, kellel on millistele juurdepääs andmetele ning kuidas andmeid säilitatakse ja edastatakse, c) teabe andmise tähtajad.
- 3.6. Kui erivaatlust teostab Euroopa järelevalveasutus, võtab ESRNi sekretariaat ühendust asjaomase Euroopa järelevalveasutusega. Andmeid võib edastada EKP kaudu järgides täielikult määruse (EL) nr 1092/2010⁽¹⁾ artiklit 8.
- 3.7. Kui erivaatluse viib läbi EKPS, võtab ESRNi sekretariaat ühendust EKPga, kes seejärel võtab riiklike pädevaste asutuste kaudu ühendust võimalike andmesitajatega; seda tehakse asjaomaste EKPSi komiteede kaudu, arvestades kohaldatavaid konfidentsiaalsuspiiranguid.
- 3.8. Pärast iga erivaatluse lõpetamist vahetavad osapooled teavet vaatluse korraldamise ja eelkõige kohaldatud metodoloogiate ning kvaliteedikontrollide ja ilmnunud raskuste kohta eesmärgiga parandada tulevaste vaatluste tulemuslikkust ja tõhusust.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1092/2010 finantsüsteemi makrotasandi usaldatavusjärelvalve kohta Euroopa Liidus ja Euroopa Süsteemsete Riskide Nõukogu asutamise kohta (ELT L 331, 15.12.2010, lk 1).